


ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΤΕΤΑΡΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ (ΡΟΔΟΣ, 23-30 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1992)

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

Το Τέταρτο Διεθνές Συνέδριο Ελληνικής Φιλοσοφίας με θέμα: «Η Ελληνιστική φιλοσοφία» έγινε στη Ρόδο από την 23 έως την 30 Αυγούστου 1992. Η πόλη της Ρόδου φιλοξένησε το Συνέδριο με την ευκαιρία του εορτασμού των 2.400 ετών από την ίδρυσή της. Οι εργασίες του Συνεδρίου έλαβαν χώρα στο πολυτελές και παραδοσιακό Ξενοδοχείο των Ρόδων, σε αίθουσες που ανακαινίσθηκαν επ' ευκαιρία της Συνόδου των χωρών της ΕΟΚ και διαρρυθμίσθηκαν ειδικά για τη διεξαγωγή του Συνεδρίου.

Το Συνέδριο οργανώθηκε από τη Διεθνή Εταιρεία Ελληνικής Φιλοσοφίας και το Διεθνές Κέντρο Ελληνικής Φιλοσοφίας και Πολιτισμού, σε συνεργασία με τα Υπουργεία Πολιτισμού και Αιγαίου, τη Νομαρχία Δωδεκανήσου, το Δήμο Ροδίων και την Κοινότητα Λίνδου, καθώς και με την επιστημονική συναντίληψη της Αμερικανικής Εταιρείας για την Αρχαία Ελληνική Φιλοσοφία, της Διεθνούς Εταιρείας Νεοπλατωνικών Σπουδών, της Ιαπωνικής Εταιρείας Κλασικών Σπουδών, της Ένωσης των Σκωτικών Πανεπιστημίων για την Κλασική Ελληνική Φιλοσοφία, της Ένωσης για την Προαγωγή της Φιλοσοφίας στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, της Ελληνικής Φιλοσοφικής Εταιρείας, της Κυπριακής Εταιρείας για την Ελληνική Φιλοσοφία κ.λπ.

Η επιλογή του τόπου διεξαγωγής του Συνεδρίου δεν υπήρξε τυχαία. Η Ρόδος, όπως και η Σάμος (τόπος διεξαγωγής των προηγούμενων Διεθνών Συνεδρίων Ελληνικής Φιλοσοφίας), ανήκει στα μέρη της Ελλάδος όπου κυρίως άνθισε η φιλοσοφία. Η πόλη της Ρόδου υπήρξε κατεξοχήν τόπος προέλευσης και δράσης διακεκριμένων εκπροσώπων της ελληνιστικής φιλοσοφίας.

Το Συνέδριο αυτό, που σημείωσε μεγάλη επιτυχία, το παρακολούθησαν πολλοί και συμμετείχε μεγάλος αριθμός επιστημόνων από ελληνικά Πανεπιστήμια, καθώς και Εκπαιδευτικά Ιδρύματα του εξωτερικού.

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΝΑΡΞΗ

Η επίσημη έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου έγινε το απόγευμα της Κυριακής 23 Αυγούστου από τον Υφυπουργό Αιγαίου κ. Γ. Μισαηλίδη ο οποίος διάβασε και μήνυμα του Πρωθυπουργού της Ελλάδος και Υπουργού Αιγαίου κ. Κ. Μητσοτάκη. Τόσο η προσφώνηση του κ. Υφυπουργού, όσο και το μήνυμα του Πρωθυπουργού δημιούργησαν άριστες εντυπώσεις στους Συνέδρους.

Προσφωνήσεις έγιναν επίσης από τον Πρόεδρο της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου και Πρόεδρο της Διεθνούς Εταιρείας Ελληνικής Φιλοσοφίας καθηγητή κ. Κ. Βουδούρη, από τον καθηγητή της Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου της Κύπρου και Πρόεδρο της Κυπριακής Εταιρείας για την Ελληνική Φιλοσοφία κ. Κ. Μιχαηλίδη, από τον εκπρόσωπο της Εταιρείας Κλασσικών Σπουδών της Ιαπωνίας καθηγητή κ. Sumio Kayoshi, από τον Πρόεδρο της Διεθνούς Εταιρείας για τις Νεοπλατωνικές Σπουδές καθηγητή κ. John Anton, από τον κ. Hulusi Hako, Πρόεδρο της Αλβανικής Εταιρείας για την Ελληνική Φιλοσοφία, από τον Πρόεδρο της Κοινότητας Λίνδου κ. Στέφανο Ιωαννίδη, από το Δήμαρχο Ροδίων κ. Μ. Κόκκινο, από το Νομάρχη Δωδεκανήσου κ. Γ. Χαραλαμπόπουλο και άλλους.

Μετά την επίσημη έναρξη του Συνεδρίου ακολούθησε η Βραδινή συνεδρία με πρώτη την ενδιαφέρουσα και μεστή εισήγηση του κ. Α. Πιερρή με θέμα *Ελληνιστική φιλοσοφία: Πρόοδος και επιστροφή σε μια οικουμενική εποχή*. Στη συνέχεια μίλησε ο καθηγητής των Ανθρωπιστικών Σπουδών και της Φιλοσοφίας του State University της Ν. Υόρκης κ. Tejera, ο οποίος στην ομιλία του με θέμα *Το διανοητικό περιεχόμενο της ελληνιστικής αλλοτρίωσης* αναφέρθηκε στην παρακμή που παρατηρείται κατά την ελληνιστική περίοδο στη λογοτεχνία, σε όρους της γλώσσας, στην πολιτική σκέψη.

Η πρώτη μέρα έκλεισε ωραία και εντυπωσιακά με τη λαμπρή δεξίωση που παρέθεσε ο Νομάρχης Δωδεκανήσου κ. Γεώργιος Χαραλαμπόπουλος προς τιμήν των Συνέδρων στο πολυτελές Ξενοδοχείο Ρόδος Palace και στην οποία παραβρέθηκαν, μεταξύ άλλων, ο Υφυπουργός Αιγαίου κ. Γ. Μισαηλίδης, Βουλευτές της Δωδεκανήσου (κκ. Παυλίδης, Καραμάριος κ.λπ.) και εκπρόσωποι των τοπικών πολιτικών και στρατιωτικών αρχών του Νησιού.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ : ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Κατά τις επόμενες ημέρες παρουσιάστηκαν Ανακοινώσεις μεγάλου επιστημονικού ενδιαφέροντος, τα θέματα των οποίων αναφέρονταν στην Ελληνιστική φιλοσοφία. Ειδικότερα θα λέγαμε ότι η θεματολογία των Ανακοινώσεων αφορούσε κυρίως τρεις ενότητες: στη φιλοσοφία των Σκεπτικών, στη φιλοσοφία των Επικουρείων και στη φιλοσοφία των Στωικών. Παρουσιάστηκε επίσης μεταξύ άλλων η πρόοδος που έχει επιτευχθεί τα τελευταία χρόνια στην έρευνα και τη μελέτη της Ελληνιστικής Φιλοσοφίας, καθώς και η επίδραση της διανοήσής τους στη σύγχρονη εποχή.

Στην πρώτη θεματική ενότητα εντάσσονται οι Ανακοινώσεις των καθηγητών κ.κ. J. Moravcsik, M. Michelsen, J. Bigelow, R. Bolton, T. Πεντζοπούλου-Βαλαλά, G. Anagnostopoulos, Th. Olshewsky, της επικ. καθηγήτριας κ. J. Ward καθώς και του κ. Κ. Αθανασόπουλου. Ενδεικτικά αναφέρεται η εισήγηση του καθηγητή της Φιλοσοφίας στο Stanford University κ. Julius Moravcsik με θέμα *Πώς πρέπει να βλέπουμε το σκεπτικισμό*; στην οποία έγινε η σύγκριση μεταξύ αρχαίων και σύγχρονων σκεπτικών και επι-

σημάνθηκε η διαφορά στην πορεία που ακολουθεί η διάνοησή τους.

Ο καθηγητής της Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Monash της Αυστραλίας κ. J. Bigelow στην εισήγησή του με θέμα *Ο χρόνος και ο Τίμαιος: Η απάντηση του σκεπτικού*, υποστήριξε την ισότιμη οντολογική θέση, που κατέχουν ο χρόνος και η αιτιότητα, άποψη που στήριξαν και οι Σκεπτικοί, σε αντίθεση με την αιτιολογική θεωρία του χρόνου, πλατωνική άποψη που εμφανίζεται στον *Τίμαιο* και που υποστηρίχτηκε από αρκετούς Στωικούς και Επικούρειους.

Επίσης ο καθηγητής της Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Rutgers κ. R. Bolton στην εργασία του με θέμα *Οι αρχές του σκεπτικισμού*, αναζήτησε τις αρχές του σκεπτικισμού στους πρώιμους φιλοσόφους, ιδιαίτερα τον Αριστοτέλη, και σε άλλες απόψεις που προοιωνίζουν τις θέσεις των ύστερων Σκεπτικών.

Ο καθηγητής της Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνιας κ. G. Anagnostopoulos στην εισήγησή του με θέμα *Οι σκεπτικοί και ο σκεπτικισμός για τα ήθη* προσδιόρισε τη σημασία των θέσεων των σκεπτικών για τα ήθη σε σχέση με πιο πρόσφατες συζητήσεις για ηθικό ρεαλισμό, υποκειμενισμό κ.λπ.

Η δεύτερη ενότητα η σχετική με τη φιλοσοφία των Επικουρείων περιελάμβανε τις Ανακοινώσεις των καθηγητών κ.κ. P. Preuss, J. Anton, D. Placido, του επίκουρου καθηγητή κ. J. Vinzenzo, της λέκτορος κ. Ευαγ. Μαραγγιανού, καθώς και των κ.κ. Αντ. Alberti, Maria Luisa Silvestre, A. L. Verlinsky, J. Rocca και κυρίας Α. Αραβαντινού-Μπουρλογιάννη. Ο καθηγητής της Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου της Νοτίου Φλόριδας κ. J. Anton στην εισήγησή του *Ο Επίκουρος και η δοξασία για την ενότητα των αρετών* υποστήριξε τη θέση για την πίστη του Επίκουρου στην ενότητα των αρετών, θέση που πολλοί αρνούνται. Συγκεκριμένα υποστήριξε ότι πρόκειται για ένα θεωρητικό μοντέλο που μπορεί να σταθεί δίπλα στα παλαιότερα Σωκρατικό, Πλατωνικό, Αριστοτελικό. Επίσης τόνισε τη σημασία της *ευσέβειας* ως αρετής στο επικούρειο σύστημα.

Η λέκτωρ Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Ευαγ. Μαραγγιανού στην Ανακοίνωσή της με θέμα *Πλάτων - Επίκουρος: Περί ζωής και θανάτου* έκανε μια παράλληλη παρουσίαση των θεωριών του Πλάτωνος και του Επίκουρου για τη ζωή και το θάνατο, θέλοντας να επισημάνει το κοινό σημείο που προβάλλει, παρόλες τις αντιθέσεις που έχουν οι δύο θεωρίες: τη γαλήνη της ψυχής ως στόχο πνευματικό του φιλοσόφου.

Στην τρίτη θεματική ενότητα που αναφερόταν στη φιλοσοφία των Στωικών εντάσσεται το μεγαλύτερο μέρος των Ανακοινώσεων του Συνεδρίου. Στους Στωικούς και τις απόψεις τους αναφέρθηκαν με Ανακοινώσεις τους οι καθηγητές κ.κ. D. Blakeley, A. Long, H. Wagner, Th. Mitsis, E. Lewis, K. Μιχαηλίδης, D.K.W. Modrak, Kyoko Kusayama, M. Frede, N. Georgopoulos, Chr. Evangeliou, J. Reedy, J. Glucker, D.E. Hahn, M. Παπαθανασίου, Ghr. Shields, G. Lesses, W.O. Stephens, E. Καραμπατζάκη-Περδίκη, A. Maté και K. Ιεροδιακόνου, Eve Browing-Cole, A. Δέμης, Th. Scaltsas, A. Gomez Robledo, M. Schofield, P. Kenig-Gurd, A. Schubert, P. Lautner, Γ.Καραγιάννης, Grace Ledbetter, A. Πιερρής και Β. Πανούσης. Ενδεικτικά πάλι αναφερόμαστε σε ορισμένες μόνον εκ των Ανακοινώσεων αυτών:

Ο καθηγητής Κλασσικής Φιλολογίας του Πανεπιστημίου της Καλιφόρνια στο Berkeley κ. A. Long στην Ανακοίνωσή του με θέμα *Οικείωσις και το Στωικό εγώ* εξέτασε την έννοια και τη σημασία της αυτο-αντίληψης (self-perception), ιδιαίτερα στα ζώα, και τη σχέση της με την οικείωση ως απαραίτητης προϋπόθεσης για την ύπαρξη αυτής

στον άνθρωπο σύμφωνα με τις στωικές θέσεις.

Ο καθηγητής της Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης κ. M. Frede στην Ανακοίνωσή του με θέμα *Η στωική αντίληψη για το λόγο* εξέτασε επισταμένως την έννοια του λόγου στο πλαίσιο της στωικής φιλοσοφίας και κατέδειξε πως αυτή η έννοια διαφοροποιείται από τη γενικότερη αντίληψη της αρχαίας διανόησης.

Επίσης ο καθηγητής της Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Tel Aviv κ. John Glucker στην Ανακοίνωσή του *Η απολογία της ευδαιμονίας* πραγματεύτηκε την έννοια της ευδαιμονίας σε σχέση με τη στωική θεωρία της «οικειώσεως» και την εμπλοκή της με τις έννοιες του ενστίκτου και της συνειδήσεως, έχοντας ως βάση τις απόψεις του Χρυσίππου, του Κικέρωνος και του Ιεροκλέους.

Τέλος, ενταγμένες στο ευρύτερο πλαίσιο της ελληνιστικής φιλοσοφίας ήταν οι Ανακοινώσεις των καθηγητών κ.κ. D. Clay, R. Purrill καθώς και του κ. M. Luz.

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ ΛΙΝΔΟΥ

Στο πλαίσιο του Συνεδρίου έλαβαν χώρα αρκετές πολιτιστικές εκδηλώσεις με κυρίαρχη την Ειδική Συνεδρία που έγινε το απόγευμα της Τετάρτης της 26ης Αυγούστου στην πόλη της Λίνδου. Η εξαιρετική αυτή Συνεδρία πραγματοποιήθηκε, κατά πρωτότυπη έμπνευση και μετά από ειδική άδεια της Αρχαιολογικής Υπηρεσίας, στην Ακρόπολη της Λίνδου. Εκεί, στο φωτεινό και μαγευτικό περιβάλλον με θέα το γαλήνιο Αιγαίο, με φόντο τον δύοντα ήλιο στην κορυφή του Βράχου της Ακρόπολης διεξήχθη η Συνεδρία με κυρίους ομιλητές τον καθηγητή της Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών κ. Κ. Βουδούρη και τον Αντιπρόεδρο της Κυβερνήσεως καθηγητή κ. Αθανάσιο Κανελλόπουλο. Θέμα της εισήγησης του καθηγητή κ. Βουδούρη ήταν: *Σοφία, φιλοσοφία και πολιτική*. Ο κ. Κανελλόπουλος είχε πραγματικό κώλυμα και δε μπόρεσε να παραστεί προσωπικά στο συνέδριο. Εν τούτοις διαβάστηκε το πολύ σημαντικό κείμενο που έστειλε στο Συνέδριο ο κ. Αντιπρόεδρος. Μετά τις ομιλίες ακολούθησε ενδιαφέρουσα και μακρά συζήτηση.

Αξιοσημείωτη και ιδιαίτερα θερμή ήταν η υποδοχή των Αρχών και των κατοίκων της Λίνδου. Η ημέρα έκλεισε με την ωραία δεξίωση που παρέθεσε προς τιμήν των Συνέδρων ο Πρόεδρος της Λίνδου κ. Σ. Ιωαννίδης και το Κοινοτικό Συμβούλιο της Λίνδου, δεξίωση με πολλές εκπλήξεις για τους συμμετέχοντες, όπως ήταν το άναμμα των πυροτεχνημάτων προς τιμήν των Συνέδρων, και η προσφορά υπό της Κοινότητας της Λίνδου ενός καλλιτεχνικού πιάτου-κεραμεικού σε κάθε Σύνοδρο ως συμβολικό αναμνηστικό δώρο, φτιαγμένο ειδικά για το Συνέδριο από το εργαστήριο κεραμικής του κ. Νεοφύτου. Το πιάτο αυτό, πλην της αναφοράς στο γεγονός του Συνεδρίου, απεικονίζει αρχαία Ροδιακή τριήρη και το ρητό του Κλεόβουλου του Λινδίου «Μέτρον άριστον».

Στη δεξίωση παραβρέθηκαν απλοί άνθρωποι της Λίνδου, άλλοι Ρόδιοι, οι πολιτικές και στρατιωτικές αρχές της Λίνδου καθώς και η κα Βασιλική Πολυχρόνη, Διευθύνουσα της Πολιτιστικής Κίνησης του Υπουργείου Αιγαίου.

ΑΝΑΚΗΡΥΞΗ ΕΠΙΤΙΜΩΝ ΔΗΜΟΤΩΝ ΡΟΔΟΥ ΚΑΙ ΛΙΝΔΟΥ

Κατά τη διάρκεια της τελευταίας ημέρας του Συνεδρίου (Παρασκευή 28 Αυγούστου) έγινε δεξίωση προσφερθείσα από το Δημοτικό Συμβούλιο και το Δήμαρχο Ροδίων κ.

Μ. Κόκκινο στο Ροδίσι της Ρόδου προς τιμή των Συνέδρων. Στο Ροδίσι, περιοχή όπου υπήρχε Αρχαία Φιλοσοφική και Ρητορική Σχολή στην οποία φοίτησε ο Κικέρων, έγινε και η τελετή ανακηρύξεως ως επιτίμων δημοτών Ρόδου και Λίνδου διακεκριμένων Συνέδρων. Ο Δήμαρχος και το Δημοτικό Συμβούλιο Ρόδου, καθώς και ο Πρόεδρος και το Κοινοτικό Συμβούλιο Λίνδου, μετά από αρκετές συζητήσεις και συσκέψεις που διήρκεσαν όλο το καλοκαίρι του 1992, αποφάσισαν, επ' ευκαιρία και του εορτασμού των 2.400 χρόνων από της ιδρύσεως της πόλεως της Ρόδου, την ανακήρυξη ως επιτίμων δημοτών Ρόδου των εξής προσωπικοτήτων του Συνεδρίου: του Κωνσταντίνου Βουδούρη, καθηγητή της Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, του Michael Frede, καθηγητή της Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, του John Glucker, καθηγητή της Κλασικής Φιλολογίας και της Αρχαίας Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο του Tel Aviv, του Antony Long, καθηγητή της Κλασικής Φιλολογίας στο Πανεπιστήμιο της Καλιφόρνιας, του Julius Moravcsik, καθηγητή Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Stanford της Καλιφόρνιας, του Malcolm Schofield, διδάκτορος Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο του Cambridge και Προέδρου του St John's College του Cambridge και του Sichiyo Totsuka, καθηγητή της Ελληνικής Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Aichi της Ιαπωνίας.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο της Λίνδου αποφάσισε επίσης την ανακήρυξη ως επιτίμων Δημοτών Λίνδου των εξής προσωπικοτήτων του Συνεδρίου: του κυρίου Robert Bolton, καθηγητή Φιλοσοφίας στο Rutgers University της Νέας Υερσέης, του Diskin Clay, καθηγητή Κλασικών Σπουδών στο Duke University, της κυρίας Kyoko Kusayama, καθηγήτριας της Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο Hirosaki της Ιαπωνίας, του Phillip Mitsis, καθηγητή της Κλασικής Φιλοσοφίας στο Cornell University, και του Κωνσταντίνου Μιχαηλίδη, καθηγητή Φιλοσοφίας στο Πανεπιστήμιο της Κύπρου.

Η τιμή αυτή τους έγινε «για τη συμβολή τους στην έρευνα της ελληνικής φιλοσοφίας και για την εν γένει προσφορά τους στην καλλιέργεια των ελληνικών γραμμάτων και του ελληνικού πολιτισμού».

Με άλλη απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου Λίνδου, που ανακοινώθηκε στην ίδια δεξίωση, τιμήθηκε ο Πρόεδρος του Συνεδρίου καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Βουδούρης, στον οποίο απονεμήθηκε το Χρυσό Κλειδί της πόλεως Λίνδου για την τεράστια επιτυχία του Συνεδρίου καθώς και «για τη συμβολή του στην έρευνα και προβολή της ελληνιστικής φιλοσοφίας και του ελληνικού πολιτισμού διεθνώς».

ΘΕΑΤΡΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΠΡΟΣ ΤΙΜΗΝ ΤΩΝ ΣΥΝΕΔΡΩΝ

Εκτός από τις Συνεδρίες και εκδηλώσεις, επιστημονικού και πολιτιστικού ενδιαφέροντος, οι Σύεδροι (Έλληνες και ξένοι) είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν και να θαυμάσουν την ομορφιά των ακριτικών αιγαιοπελαγίτικων Νησιών μας σε δυο εκδρομές που πραγματοποιήθηκαν τις δύο τελευταίες μέρες του Συνεδρίου. Η πρώτη έγινε στη Σύμη, στο νησάκι που βρίσκεται κοντά στη Ρόδο. Εκτός από την καθεαυτή ομορφιά του νησιού οι εκδρομείς θαύμασαν για άλλη μια φορά το μοναδικό χρώμα του Αιγαίου, χάρηκαν την πεντακάθαρη θάλασσα και προσκίνησαν το μοναστήρι του Νησιού. Η δεύτερη εκδρομή περιελάμβανε ξενάγηση σε όλο το νησί της Ρόδου. Έτσι οι Σύεδροι γνώρισαν από κοντά τις ομορφιές του νησιού που το κάνουν ξακουστό κι έξω από την Ελλάδα και πόλο έλξης για χιλιάδες τουρίστες κάθε χρόνο.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Το Συνέδριο αυτό έδωσε μια μεγάλη ευκαιρία σε όσους το παρακολούθησαν, τόσο για ανταλλαγή απόψεων πάνω σε φιλοσοφικά θέματα, όσο και για ξεκούραση και ψυχαγωγία. Ιδιαίτερα θα πρέπει να εξαρθεί η συμβολή του Νομάρχη Δωδεκανήσου κ. Γ. Χαραλαμπόπουλου και του Ειδικού Συμβούλου της Νομαρχίας κ. Ν. Κουτρομπή στην όλη επιτυχία των διαφόρων εκδηλώσεων του Συνεδρίου, καθώς και η αγάπη και η κατανόηση με την οποία περιέβαλαν τους Συνέδρους και που φάνηκε από την πρώτη βραδιά. Αυτό ισχύει και για το Δήμαρχο Ροδίων κ. Μ. Κόκκινο και τον αντιδήμαρχο Ρόδου κ. Ν. Χατζηνικήτα. Ο δε Πρόεδρος της Λίνδου κ. Σ. Ιωαννίδης με την απλόχερη φιλοξενία και αγάπη του καταμάγευσε, μαζί με τη Λίνδο, όλους τους Συνέδρους Έλληνες και ξένους.

Στο Συνέδριο ακούστηκαν πολλές και νέες σημαντικές επιστημονικές απόψεις. Θα είναι σημαντική βοήθεια της Πολιτείας, και ιδιαίτερα μια παραπέρα σημαντική συμβολή της Νομαρχίας Δωδεκανήσου, η ενίσχυση της Οργανωτικής Επιτροπής του Συνεδρίου προκειμένου να εκδώσει τους επιστημονικούς τόμους του Συνεδρίου. Με την έκδοση των τόμων αυτών θα εμπλουτιστεί όχι μόνο η ελληνική αλλά και η παγκόσμια βιβλιογραφία για την Ελληνική Φιλοσοφία και θα προβληθεί διεθνώς η Ελληνική Φιλοσοφία και ο πολιτισμός του Αιγαίου γενικότερα.

ΧΡΙΣΤΙΝΑ ΛΕΩΝΙΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΑΘΗΝΑ

ΤΕΤΑΡΤΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΜΠΟΣΙΟ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΘΕΜΑ: «Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ
ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΩΜΕΝΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ»
(ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ 17-22 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1992)

Το Τέταρτο Διεθνές Συμπόσιο Φιλοσοφίας με θέμα «Ο Ρόλος της Φιλοσοφίας στην οικοδόμηση της Ενωμένης Ευρώπης», που οργανώθηκε από το Διεθνές Κέντρο Φιλοσοφίας και Διεπιστημονικής Έρευνας, πραγματοποιήθηκε από τις 17 μέχρι τις 22 Αυγούστου στην Αρχαία Ολυμπία, τη Ζαχάρω, τον Πύργο και την Αμαλιάδα. Το Συμπόσιο ετέθη υπό την αιγίδα του Υπουργείου Πολιτισμού και της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς. Για τη διεξαγωγή του συνεργάστηκαν οι δήμοι της Αρχαίας Ολυμπίας, της Ζαχάρως, του Πύργου και της Αμαλιάδας καθώς και η Μητρόπολη Ηλείας και το περιοδικό «Σκέψις». Δεδομένου ότι το θέμα του Συνεδρίου αναφερόταν στο ρόλο της Φιλοσοφίας σε σχέση με την ευρωπαϊκή ενοποίηση, η επιλογή του γεωγραφικού χώρου της Αρχαίας Ολυμπίας, η οποία συνδέεται με την ιδέα του Ολυμπισμού, υπήρξε καίρια και σημαντική και η Ολυμπιακή Ακαδημία ως φυσικός και αρχιτεκτονικός χώρος και φορέας ιδεών εντυπωσίασε και ενθουσίασε τους Έλληνες και ξένους συνέδρους. Καινοτομία του συμποσίου υπήρξε η οργάνωση ορισμένων συνεδριών σε δια-